

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndob/10/2025
Identifikačné číslo spisu: 1006899971
Dátum vydania rozhodnutia: 29.07.2025
Meno a priezvisko: JUDr. Lenka Praženková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:1006899971.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej v právnej veci navrhovateľa 1/ N. J., narodený X. G. XXXX, bytom Q., 2/ KOR BUSINESS LTD, so sídlom 4th Floor, Lawford House, Albert Place, N3 1RL Londýn, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, obaja právne zastúpení JUDr. Pavlom Malichom, advokátom, so sídlom Dostojevského rad 28, Bratislava, proti odporcovi Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Pribinova 19, Bratislava, IČO: 00 151 700, právne zastúpený Allen Overy Shearman Sterling s.r.o., so sídlom Eurovea Central 1, Pribinova 4, Bratislava, o priznanie práva na vyrovnanie vo forme peňažného doplatku, vedenej na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 25CbR/41/2025, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Krajským súdom v Bratislave, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie je Krajský súd v Bratislave.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava III predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) z dôvodu jeho nesúhlasu s postúpením veci Krajským súdom v Bratislave podľa § 5 a § 6 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), majúc za to, že kauzálna a miestne príslušným na konanie vo veci je v danom prípade Krajský súd v Bratislave. V dôvodoch predloženého nesúhlasu uviedol, že predmetnom uplatneného nároku je konanie o práve akcionára na primeraný peňažný doplatok podľa § 304 písm. i) CMP. Tento typ konania, ako osobitný druh konania v niektorých veciach právnických osôb bolo vyslovene zavedené CMP. Návrh bol podaný pred vyše dvadsiatimi rokmi, v čase účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „OSP“), ktorý takýto druh konania ako osobitný druh konania nepoznal. Podľa ustanovenia § 36b písm. a) OSP účinného od 1. septembra 2003 do 1. septembra 2005 v obchodných veciach koná a rozhoduje krajský súd ako súd prvého stupňa v senáte, ak ide o spory zo vzťahov medzi obchodnými spoločnosťami alebo družstvami a ich zakladateľmi, medzi obchodnými spoločnosťami alebo družstvami a ich spoločníkmi, štatutárnymi orgánmi obchodnej spoločnosti, akcionármi alebo členmi, a to aj bývalými, ako aj medzi spoločníkmi, štatutárnymi orgánmi obchodnej spoločnosti, členmi, a to aj bývalými, alebo medzi zakladateľmi navzájom, ak vznikli zo vzťahov

upravených osobitným predpisom. Podľa predkladajúceho súdu v čase podania návrhu bol miestne a kauzálne príslušným na konanie o spore Krajský súd v Bratislave.

1.2. Mestský súd ďalej uviedol, že účinnosťou CSP a CMP sa mení procesný režim za novší, ale zmenou zákona by nemalo dochádzať aj k zmene zákonného sudcu, ale v rámci tohto režimu by mal rozhodovať „starý“ súd, čo vyplýva aj z dôvodovej správy k zákonu č. 150/2022 Z. z., podľa ktorého v prípade, ak dochádza k presunu kauzálnej príslušnosti medzi súdmi, ktoré nezanikajú, bude sa uplatňovať druhé pravidlo, podľa ktorého „staré“ veci dokončí doterajší súd, pričom nový nápad sa už smeruje na nový súd. Iný postup by bol v rozpore so základnou procesnoprávnou zásadou perpetuatio fori, zákazom odňatia zákonnému sudcovi, ako aj zachovaním plynulosti a rýchlosti konania. Účelom súdnej reformy bolo zabezpečiť rýchlosť, kvalitu a efektívnosť rozhodovania, pričom postúpenie vyše dvadsať ročného konania nie je v súlade s týmto cieľom.

1.3. Poukázal na prechodné ustanovenie § 396b CMP, podľa ktorého konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

1.4. Uviedol, že postúpenie veci z Krajského súdu v Bratislave na Mestský súd Bratislava III vylučuje aj samotné znenie prechodných ustanovení zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, pričom ustanovenie § 18n ods. 2 písm. c) tohto zákona upravuje prechod výkonu súdnictva od 1. júna 2023 v obchodnoprávných veciach vrátane vecí podľa § 23 a § 26 až § 29 CSP v znení účinnom od 1. júna 2023 a agendy konkurzu, reštrukturalizácie, oddĺženia a obchodného registra z Okresného súdu Bratislava I, Okresného súdu Bratislava II, Okresného súdu Bratislava IV a Okresného súdu Bratislava V na Mestský súd Bratislava III. Z uvedenej dikcie vyplýva, že výpočet súdov, z ktorých prechádza výkon súdnictva na Mestský súd Bratislava III je taxatívny a Krajský súd v Bratislave nie je súčasťou tohto zoznamu, a teda aj v zmysle tohto ustanovenia je vylúčený prechod výkonu súdnictva z Krajského súdu v Bratislave na Mestský súd Bratislava III.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava III a Krajskému súdu v Bratislave dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením mu veci je dôvodný.

3. Pri rozhodovaní o príslušnosti súdu, vychádzal najvyšší súd z nasledovnej relevantnej právnej úpravy:

4. Podľa čl. 12 ods. 1 CMP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

5. Podľa § 5 CMP, súd aj bez námietky skúma príslušnosť počas celého konania.

6. Podľa § 6 ods. 1 CMP, ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov.

7. Podľa § 6 ods. 2 CMP, ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa § 304 písm. i) CMP, konaním v niektorých veciach právnických osôb je konanie o práve akcionára na primeraný peňažný doplatok.

9. Podľa § 305 ods. 1 CMP, na konanie v niektorých veciach právnických osôb je kauzálne príslušný registrový súd.

10. Podľa § 305 ods. 2 CMP, na konanie je miestne príslušný registrový súd podľa adresy sídla

právnickej osoby.

11. Podľa § 279 ods. 2 CMP, registrovým súdom je okresný súd, ktorý je príslušný viesť obchodný register. Obchodný register vedie okresný súd v sídle kraja.

12. Podľa § 279 ods. 3 písm. a) CMP (v znení účinnom od 1. júla 2016 do 31. mája 2023), obchodný register vedie Okresný súd Bratislava I pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

13. Podľa § 279 ods. 3 písm. a) CMP (v znení účinnom od 1. júna 2023), obchodný register vedie Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

14. Podľa § 395 ods. 1 CMP, ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

15. Podľa § 396 ods. 1, 3, 4 a 5 CMP, konania o dedičstve začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Konania o úschovách začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Konania o umorenie listín začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Konania vo veciach obchodného registra a rozhodovanie o námietkach začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

16. Podľa § 18n ods. 2 písm. c) zákona č. 371/2004 Z. z., od 1. júna 2023 prechádza výkon súdnictva v obchodnoprávných veciach vrátane vecí podľa § 23 a § 26 až § 29 CSP v znení účinnom od 1. júna 2023 a agendy konkurzu, reštrukturalizácie, oddĺženia a obchodného registra z Okresného súdu Bratislava I, Okresného súdu Bratislava II, Okresného súdu Bratislava IV a Okresného súdu Bratislava V na Mestský súd Bratislava III.

17. V zmysle § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona (CMP) použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 3 ods. 1 a 2 uvedeného v druhom oddiele, Prvej časti CMP- Všeobecnej časti CMP - Niektoré ustanovenia o príslušnosti súdu, (1) na konanie je miestne príslušný súd, o ktorom to ustanoví tento zákon. (2) Ak nie je príslušnosť súdu určená podľa odseku 1, je na konanie miestne príslušný súd, ktorý je všeobecným súdom navrhovateľa.

19. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

20. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

21. Podľa § 11 ods. 1 OSP (v znení v čase podania žaloby na súd, t. j. ku dňu 16. decembra 2003) konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

22. Podľa § 9 ods. 3 písm. b/ OSP (v znení v čase podania žaloby na súd, t. j. ku dňu 16. decembra 2003) krajské súde rozhodujú ďalej ako súde prvého stupňa ako obchodné veci bez zreteľa na to, či účastníci záväzkového vzťahu sú podnikatelia, spory zo vzťahov medzi obchodnými spoločnosťami alebo družstvami a ich zakladateľmi, medzi obchodnými spoločnosťami alebo družstvami a ich spoločníkmi, štatutárnymi orgánmi obchodnej spoločnosti, akcionármi alebo členmi, a to aj bývalými, ako aj medzi spoločníkmi, štatutárnymi orgánmi obchodnej spoločnosti, členmi, a to aj bývalými, alebo

medzi zakladateľmi navzájom, ak vznikli zo vzťahov upravených osobitným predpisom.

23. Podľa § 85 ods. 4 OSP (v znení v čase podania žaloby na súd, t. j. ku dňu 16. decembra 2003) všeobecným súdom v obchodných veciach je súd, v ktorého obvode má odporca svoje sídlo, a ak nemá svoje sídlo, súd, v ktorého obvode má miesto podnikania. Ak odporca nemá ani miesto podnikania, je všeobecným súdom súd, v ktorého obvode má odporca svoje bydlisko.

24. Podľa § 85a ods. 1 OSP (v znení v čase podania žaloby na súd, t. j. ku dňu 16. decembra 2003) ak na konanie je vecne príslušný krajský súd a miestna príslušnosť súdu sa má spravovať všeobecným súdom účastníka, stáva sa miestne príslušným krajský súd, v ktorého obvode je všeobecný súd účastníka.

25. Podľa § 36b písm. a) OSP (v znení v čase podania žaloby na súd, t. j. ku dňu 16. decembra 2003) v obchodných veciach koná a rozhoduje krajský súd ako súd prvého stupňa v senáte, ak ide o spory zo vzťahov medzi obchodnými spoločnosťami alebo družstvami a ich zakladateľmi, medzi obchodnými spoločnosťami alebo družstvami a ich spoločníkmi, štatutárnymi orgánmi obchodnej spoločnosti, akcionármi alebo členmi, a to aj bývalými, ako aj medzi spoločníkmi, štatutárnymi orgánmi obchodnej spoločnosti, členmi, a to aj bývalými, alebo medzi zakladateľmi navzájom, ak vznikli zo vzťahov upravených osobitným predpisom.

26. Z obsahu spisu najvyšší súd zistil, že ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (OSP) bol na Krajský súd v Bratislave podaný návrh dňa 16. decembra 2003, ktorým sa pôvodne len navrhovateľ 1/ domáhal priznania práva na vyrovnanie vo forme peňažného doplatku titulom nesprávneho a neprimeraného určenia výmenného pomeru akcií zmluvou o zlúčení obchodných spoločností, pričom bol akcionárom jednej z nich. V čase podania návrhu (žaloby) na súd bol podľa § 9 ods. 1 OSP (v znení účinnom v čase začatia súdneho konania) upravujúceho vecnú príslušnosť súdov (ako príslušnosť - vymedzenie pôsobnosti na riešenie vecí v prvom stupni medzi súdmi rôzneho druhu) na konanie v prvom stupni zásadne príslušný okresný súd. Ustanovenie § 9 ods. 2, 3 a 4 OSP však upravilo vecnú príslušnosť krajských súdov ako súdov prvého stupňa na rozhodovanie konkrétnych v týchto odsekoch definovaných vecí - sporov (niektorých občianskoprávných, ale najmä obchodných sporov). Takto bola v § 9 ods. 3 písm. b) OSP určená vecná príslušnosť krajských súdov na rozhodovanie sporov medzi obchodnými spoločnosťami a akcionármi (a to aj bývalými) a tieto spory rozhodoval na krajských súdoch nie samosudca, ale senát (§ 36b písm. a/ OSP). Možno preto konštatovať, že podľa okolností v čase začatia tohto konania bol Krajský súd v Bratislave podľa § 9 ods. 3 písm. b/ OSP a podľa § 85 ods. 4, § 85a ods. 1 OSP súdom vecne a miestne príslušným. Na Krajskom súde v Bratislave bolo predmetné konanie vedené viac ako 20 rokov, pričom odvolacím súdom proti jeho rozhodnutiam vydaným (vyhláseným) v tomto konaní bol Najvyšší súd Slovenskej republiky.

26.1. Krajský súd v Bratislave listom zo dňa 9. januára 2025 (po cca 21 rokoch vedenia súdneho konania) postúpil vec Mestskému súdu Bratislava III s odôvodnením, že ide o súd kauzálny príslušný na konanie podľa § 304 písm. i) a § 305 v spojení s prechodným ustanovením § 395 ods. 1 CMP, ktoré zaviedlo okamžitú aplikabilitu režimu § 304 písm. i) CMP.

26.2. Listom zo dňa 5. marca 2025 Mestský súd Bratislava III predložil vec tunajšiemu súdu z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu sporu s odôvodnením, že návrh bol podaný v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku na kauzálny a vecne príslušný Krajský súd v Bratislave podľa vtedy platných a účinných ustanovení OSP, pričom predmet konania bol vymedzený ako osobitné konanie až zavedením nového procesného režimu Civilným mimosporovým poriadkom, ktorý zároveň určil kauzálnu príslušnosť registrových súdov na konanie tohto typu. Poukázal, že prechodné ustanovenia CMP, upravujúce postup súdov pri už začatých a neskončených konaniach do 1. júla 2016, ako ani prechodné ustanovenia zákona č. 371/2004 Z. z. súvisiace so zavedením súdnej reformy tzv. novou súdnou mapou, ktorou sa zaviedla kauzálna príslušnosť pre obchodnoprávne spory neupravujú prechod výkonu súdnictva z Krajského súdu v Bratislave na Mestský súd Bratislava III. V nesúhlase s postúpením tiež poukázal na porušenie zásady perpetuatio fori a zákazu odňatia veci zákonnému sudcovi.

27. Najvyšší súd vychádzajúc z obsahu spisu, ako aj z predloženého nesúhlasu k veci uvádza, že prijatím nového procesného kódexu - Civilného mimosporového poriadku (CMP) a jeho ustanovením § 304 písm. i) CMP (resp. pôvodne išlo o písm. h/) účinným od 1. júla 2016 bolo zákonodarcom zavedené osobitné mimosporové konanie, ktorým sa môže akcionár obchodnej spoločnosti domáhať práva na primeraný peňažný doplatok za splnenia zákonom ustanovených podmienok. Ide o jedno z konaní v niektorých veciach právnických osôb, ktoré sú taxatívne vymenované v § 304 CMP, a pre ktoré konania CMP upravuje osobitné procesnoprávne inštitúty. Zároveň vo vzťahu k uvedeným konaniam Civilný mimosporový poriadok v § 305 a § 279 zaviedol kauzálnu príslušnosť registrového súdu podľa adresy sídla právnickej osoby, ako jediného kauzálnu príslušného súdu na konanie vo veci. Registrovým súdom je okresný súd, ktorý je príslušný viesť obchodný register. Obchodný register vedie okresný súd v sídle kraja, ktorým bol v predmetnom konaní v čase nadobudnutia účinnosti Civilného mimosporového poriadku Okresný súd Bratislava I. Po zavedení novej súdnej mapy prešiel výkon súdnictva v obchodných veciach, vrátane vecí obchodného registra z Okresného súdu Bratislava I na Mestský súd Bratislava III.

27.1. Prechodné ustanovenie § 395 ods. 1 CMP upravuje že, ak zákon v ustanovení § 396 neustanovuje inak, platí tento nový procesný kódex aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. V ustanovení § 395 ods. 1 CMP ide o vyjadrenie priamej aplikability CMP aj na konania začaté pred nadobudnutím účinnosti tohto nového procesného kódexu. Nadväzujúc na uvedené, zákonodarcu v § 396 CMP taxatívne vymedzil konania, ktoré mal v úmysle vyňať z tejto priamej aplikability CMP, pričom konanie o priznanie práva na vyrovnanie vo forme peňažného doplatku medzi uvedené konania nezaradil, čo znamená, že (okrem aj iných konaní) na konania o práve akcionára obchodnej spoločnosti domáhať sa primeraného peňažného doplatku, ktoré začalo pred nadobudnutím účinnosti CMP sa použije nový procesný predpis - CMP.

27.2. Myšlienka rozdelenia procesných kódexov po strate účinnosti OSP (dňom 30. júna 2016) na Civilný sporový poriadok (CSP) a Civilný mimosporový poriadok (CMP) predstavovalo veľkú koncepčnú zmenu prinášajúcu prehľadnosť v otázke vedenia konania, ktoré má byť v prípade sporových a mimosporových vecí rozdielne. Pre mimosporové konania sa v CMP upravili iba tie inštitúty, ktoré vykazujú určité odlišnosti v porovnaní so sporovým konaním, aby bolo dostatočne jasné, že v týchto prípadoch je vylúčená aplikácia Civilného sporového poriadku. Naopak procesné inštitúty, ktoré sú totožné v sporovom aj v mimosporovom konaní, sa osobitne vo všeobecnej časti mimosporového kódexu neupravili, ale sa odkázalo na subsidiárnu aplikáciu sporového kódexu (CSP). Táto všeobecná subsidiarita CSP je vyjadrená v § 2 ods. 1 CMP a spočíva v koncepcii, že CMP upravuje iba odlišnosti od všeobecného procesného režimu. Tam, kde takéto odlišnosti CMP nestanovuje, uplatní sa CSP ako generálny procesný kódex. Tomu je prispôbená systematika zákona a označenie jednotlivých častí a dielov, a to ako základné ustanovenia a niektoré ustanovenia, napr. o príslušnosti, účastníkoch a pod. Ak CMP používa pojem „niektoré ustanovenia o...“ znamená to, že v CMP sú upravené len špecifiká daného inštitútu, ktorý inak komplexne upravuje CSP a tieto ustanovenia CSP sa použijú subsidiárne. Ak v nadpise nie sú uvedené slová „niektoré ustanovenia o...“, znamená to, že CMP upravuje inštitút komplexne a v takom prípade sa na daný inštitút CSP nepoužije.

27.3. Podľa dôvodovej správy k CMP jeho Prvá časť obsahuje ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od všeobecnej právnej úpravy Civilného sporového poriadku, konkrétne sú to ustanovenia o predmete zákona, o príslušnosti súdov, o účastníkoch konania a ich úkonoch, postupy v rámci konania v prvej inštancii a pod. Prvá časť ďalej obsahuje niektoré ustanovenia o dokazovaní, o súdnych rozhodnutiach, o trovách konania a o opravných prostriedkoch.

27.4. Druhá časť upravuje konkrétne mimosporové konania, a to konania vo veciach rodinnoprávných, konanie o dedičstve, konania v niektorých statusových veciach fyzických osôb, konania vo veciach obchodného registra, konania v niektorých veciach právnických osôb, konanie o umorení listiny a konania vo veciach notárskych úschov. Dôraz sa v nich kladie najmä na špecifikáciu inštitútov ako miestna príslušnosť, začatie konania, účastníci konania, potreba nariaďovať pojednávanie, forma rozhodnutia súdu vo veci samej, možnosť podania opravných prostriedkov a tiež možnosť zmeniť rozhodnutie, napr. v dôsledku zmeny okolností.

27.5. V druhom diele prvej hlavy Všeobecnej časti CMP pomenovanom „Niektoré ustanovenia o príslušnosti súdu“ je upravená odchýlka od všeobecnej súdnej príslušnosti uvedenej v CSP. Príslušnosť upravuje CMP spravidla v ustanoveniach o jednotlivých typoch konaní ako výlučnú miestnu príslušnosť,

ktorá je reflexiou zvýšenej procesnej ochrany vecí prejednávanych podľa tohto zákona. Ak takto príslušnosť ustanovená nie je, z povahy mimosporového konania sa zákonodarca priklonil k odlišnej generálnej klauzule príslušnosti ako v CSP a ustanovuje sa príslušnosť podľa všeobecného súdu navrhovateľa.

27.6. Odlišnosť úpravy príslušnosti v CMP oproti generálnemu kódexu - CSP spočíva v ex officio skúmaní všetkých druhov príslušnosti počas celého konania (porovnaj § 5 CMP a § 40 a § 41 CSP). Keďže CMP identifikuje základné procesné podmienky a ich skúmanie s dôrazom na potrebu zvýšenej procesnej ochrany vecí prejednávanych podľa CMP bez ohľadu na procesnú aktivitu účastníkov, je daný aj odlišný procesný režim pri skúmaní príslušnosti a pri postupovaní veci, pričom zostala zachovaná povinnosť súdu upovedomiť účastníkov konania o postúpení.

27.7. Ako už bolo uvedené v osobitnej časti CMP sú taxatívne vymenované konania, ktoré majú mimosporový charakter a osobitnú osnovu konania podľa CMP, pričom v ostatných veciach, ktoré nie sú výslovne upravené v CMP, sa postupuje podľa všeobecných ustanovení CSP (normatívne vyjadrené: niektoré ustanovenia o...). CMP v ustanoveniach o jednotlivých typoch konaní upravuje predovšetkým predmet konania, miestnu príslušnosť, účastníkov konania, návrhovosť alebo beznávrhovosť konkrétneho typu konania, otázku nariadenia pojednávania alebo možnosti konať aj bez pojednávania a otázku formy a spôsobu meritórneho rozhodnutia (či sa rozhoduje rozsudkom alebo uznesením vo veci samej). Tejto všeobecnej štruktúre zásadne zodpovedá štruktúra jednotlivých typov mimosporových konaní.

27.8. Ako vyplýva z vyššie uvedeného § 3 až § 6 CMP sú koncipované len ako niektoré ustanovenia o príslušnosti súdu, čo znamená, že ustanovenia Civilného sporového poriadku sa použijú subsidiárne, ak v Civilnom mimosporovom poriadku nie je ustanovené inak. Prednosť má teda špeciálna úprava v Civilnom mimosporovom poriadku a podporne sa aplikuje úprava v Civilnom sporovom poriadku. Miestna príslušnosť je v mimosporových konaniach upravená hlavne pri jednotlivých typoch konaní ako výlučná miestna príslušnosť z dôvodu zvýšenej procesnej ochrany týchto konaní (napr. § 92, §101, § 106, § 112, § 124, § 136, §154, § 220, § 232 a ďalšie). V § 279 CMP je upravený osobitný typ kauzálnej príslušnosti súdu vo veciach obchodného registra.

28. Miestna príslušnosť znamená, ktorý z vecne príslušných okresných súdov je príslušný na konanie v prvej inštancii. Vecná príslušnosť znamená, ktorý súd v súdnej sústave je oprávnený konať a rozhodovať v danej veci (spore) v prvej inštancii. Na konanie v prvej inštancii je v zásade príslušný okresný súd (vecná príslušnosť), ktorá zásada je upravená v § 12 CSP. CMP vecnú príslušnosť osobitne neupravuje. V predchádzajúcom procesnom kódexe, t. j. v Občianskom súdnom poriadku, bola táto zásada vecnej príslušnosti upravená v § 9 ods. 1 OSP, pričom v § 9 ods. 2 až § 4 OSP (v znení v čase podania návrhu na súd) boli upravené výnimky z tejto zásady, podľa ktorých ako súdy prvej inštancie (vtedy prvého stupňa) konali krajské súdy. Takúto výnimku z uvedenej zásady upravenej v § 12 CSP obsahoval do 25. júla 2023 (do účinnosti zákona č. 263/2023 Z. z., o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov) aj Civilný sporový poriadok, a to v § 31 CSP, podľa ktorého v konaniach v sporoch z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach bol ako súd prvej inštancie príslušný krajský súd. T. č. je na konanie o týchto žalobách kauzálne príslušný ako súd prvej inštancie súd určený v § 9 zákona č. 263/2023 Z. z. - ide o 3 kauzálne príslušné okresné súdy v sídle troch krajských súdov (v Bratislave, Košiciach a v Banskej Bystrici).

29. Ako už bolo uvedené Civilný mimosporový poriadok vecnú príslušnosť neupravuje, preto podporne platí úprava vecnej príslušnosti uvedená v Civilnom sporovom poriadku. Nová právna úprava zavedená po Občianskom súdnom poriadku v Civilnom sporovom poriadku a Civilnom mimosporovom poriadku dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti týchto nových procesných kódexoch (§ 470 ods. 1 CSP, § 395 ods. 1 CMP). Civilný sporový poriadok, ktorý tak, ako aj Civilný mimosporový poriadok nadobudol účinnosť dňa 1. júla 2016, v prechodnom a záverečnom ustanovení § 470 ods. 4 CSP upravil, že konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

30. Vzhľadom k tomu, že predmetné súdne konanie začalo podľa v tom čase účinného procesného predpisu - Občianskeho súdneho poriadku - na vecne a miestne príslušnom súde, a to na Krajskom súde v Bratislave v tomto prípade ako súde prvej inštancie (vtedy prvého stupňa), v prípade jeho postúpenia na súd nižšej inštancie - v danom prípade na Mestský súd Bratislava III - išlo o postúpenie v rámci vecnej príslušnosti, pretože išlo o postúpenie medzi súdmi rôznej inštancie a nie postúpenie na kauzálne, či miestne príslušný súd v rámci jednej a tej istej inštancie súdov. Hoci CMP zaviedol osobitný druh konania (medzi inými) o práve akcionára na primeraný doplatok, ktoré v pôvodnom procesnom predpise (OSP) nebolo osobitne upravené a spadalo pod konania medzi akcionárom a obchodnou spoločnosťou, na ktorých vedenie bol podľa § 9 ods. 3 písm. b) OSP v čase začatia tohto konania vecne príslušný ako súd prvého stupňa krajský súd, a hoci novou procesnou právnou úpravou účinnou odo dňa 1. júla 2016 bola zavedená pre tento typ konania kauzálna príslušnosť registrových súdov v sídle kraja, pričom prechodným ustanovením zákonodarca vyjadril priamu aplikabilitu novej procesnej úpravy i na tieto spory, je potrebné vychádzať z prechodných a záverečných ustanovení týkajúcich sa (okrem iného) aj vecnej príslušnosti (ktorú CMP osobitne neupravuje, ale platí úprava v CSP), a to z ustanovenia § 470 ods. 4 CSP, ktorý jednoznačne upravil, že všetky konania ktoré sa začali do dňa účinnosti CSP (ktorý je aj dňom účinnosti CMP) na vecne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo. Taktiež nedošlo k prechodu výkonu súdnictva v právoplatne neskončených veciach (ku dňu účinnosti zákonných zmien a doplnkov) z krajských súdov na okresné súdy v rámci zmeny vecnej príslušnosti krajských súdov pre obchodné veci ani po zrušení ich vecnej príslušnosti v obchodných veciach uvedených pôvodne v § 9 ods. 3 OSP po zrušení tohto odseku § 9 OSP zákona č. 371/2004 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2005 a ani po zavedení súdnej mapy novelou CSP a CMP zákonom č. 150/2022 Z. z. od 1. júna 2023 (§ 471c CSP a § 396b CMP). Z uvedeného dôvodu najvyšší súd uzatvára, že predmetné konanie musí ako vecne a miestne príslušný súd (vychádzajúc z predpokladov a právnej úpravy účinnej pri jeho začatí) dokončiť Krajský súd v Bratislave, pričom k prechodu výkonu súdnictva z tohto súdu na Mestský súd v Bratislave III v konaniach začatých podľa OSP do dňa účinnosti CSP a CMP v zmysle novej procesnoprávnej úpravy v dvoch nových procesných kódexoch a ani po zavedení novej súdnej mapy nedošlo, avšak bude potrebné v rámci ďalšieho postupu v konaní aplikovať nové procesné inštitúty, ktoré nová právna úprava - prioritne v CMP a subsidiárne v CSP poskytuje.

31. Najvyšší súd preto záverom konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci z Krajského súdu v Bratislave je dôvodný a súdom vecne a miestne príslušným na konanie v tejto veci je Krajský súd v Bratislave.

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.